

Historik

På platsen för Skytteholms fältet och Solna Centrum låg för 100 år sedan en sjö, på äldre tider kallad Träsksjön och senare benämnd Rudsjö. I början av 1900-talet började man minska på sjöns omfattning genom att torrlägga delar av den för att istället utöka den brukbara marken. Marken tillhörde främst Huvusta gård och 1906 köpte dåvarande Solna socken det första tomtområdet för att bygga det sjuk- och fattighus som kallades "Fattis". Det revs 1973 och ersattes av det servicehus som idag kallas för "Turkosen". De sista resterna av Rudsjön försvann någon gång på 50-talet.

Skytteholmsfältet har fått sitt namn efter den skjutbana som låg här på 1800-talet, och som efter klagomål från bl a husägarna i Hagalund flyttades till Stora Skuggan på Djurgården.

Solna har från början kommit till utifrån flera municipalsamhällen, från början Lilla Alby, Hagalund och Huvudsta och senare även Råsunda. Norra stambanan drogs genom Solna 1865 och järnvägsstationerna, t ex Ritorp/Järva, Huvudsta och Hagalund. Den stora befolkningsökningen i Stockholm under 1900-talets första decennier, gjorde att många arbetarfamiljer bosatte sig i Solna som mer och mer utvecklades att bli en förstad till Stockholm.

Under 1900-talets första hälft har det funnits flertalet stadsplaner för området kring Solna Centrum, men inte förrän i slutet av 40-talet kom byggnationen igång då med bostadsbebyggelse i form av punkthus på Hannebergsgatan. Utbyggnaden fortsatte på 50-talet med bostäder på Centralvägen, Skytteholmsfältet och Ankdammsgatan.

En arkitekttävling hade utlysts för att anlägga ett stadshus med centrumanläggning, ett angenämt projekt efter stadsbildningen 1943. Tävligen vanns av Gunnar Forszén men hans förslag kom aldrig att bli verklighet. Istället blev det en av andrapristagarna, Sture Frölén som flera år senare fick uppdraget att utforma det nya centret.

Solna Centrum stod klart för invigning 1965 och bestod då av 17 butiker, stadshus, hotell, restauranger och medborgarhus med biograf.

1985 förvärvades Piren AB (dåvarande Delfinen) affärscentret för att året därpå påbörja den stora ombyggnaden som givit centret sin nuvarande utformning. Ombyggnaden är resultatet av en livlig debatt om planering och utformning av alla förortscentra på 60-talet. Solna

Centrum uppfattades av många som ett blåshål och med minskat affärsutbud och kundunderlag blev det mot slutet av 80-talet uppenbart att centret blivit omodernt. Förslaget till den stora ombyggnaden gjordes av Piren AB och VBB arkitekter och konstnärerna Ahlsén och Lindström fick i uppdrag att planera, inreda och färgsätta hus, torg och allmänna utrymmen.

Bl.a. innehöll det ett nytt kontorshus, överglasning, ombyggnader för att aktivera fler våningsplan samt ett nytt affärskoncept innehållande ett stort utbud av attraktiva butiker och många matställen. Det nio våningar höga kontorshuset byggdes längs Solna torgs södra kant så att resterande del av torget fick en intimare "basargatubredd". Här ger små fristående paviljonger med försäljning av mat, tobaksvaror mm liv och karaktär. Ett brant glastak med norrläge släpper in rikligt med ljus, men inte solens värme och genom taket rör sig kontorets utanpåliggande hissar. Även nya öppningar till det övre och nedre butiksplanet ger genom trappor och rulltrappor liv och rörelse till alla tre planen.

I utbyggnadens sista etapp byggdes även nya bostäder som tillsammans med de befintliga bostäderna integrerades med torget.

Information om byggnaderna

Adress:	Skytteholmsvägen 22, 23
Fastighet:	Rubinen 1
Byggår:	1951–1952
Konstruktör:	Bjurströms Geotekniska Byrå / Gösta Burström, fil lic, civ ing.
Byggare:	Gunnar Lindell, civ ing.
Byggherre:	Gunnar Lindell, civ ing.
Ursprunglig Beskrivning:	6 vån, 14 ggr 40 m, by 560 m ² , Fasad terrasitputs, tak eternitskiffer, 45 lgh, my 64,2 m ² , 3 butikslokaler, 2 lagerlokaler.
Nuläge:	Fasad puts (vit och går nyans), tak plåt (svart), balkonger (fin sninuskorr, lj rödbrunrå f, lj gröna andl., garagedörrar (grön f) på gårdsida).
Bv. Skytteholmsvägen:	Vägg klädd med btg-skivor (t konststen), Pizzeria N port (brunf met), U fönster (of met, cu-bleck). Tobak och skrädderi U portar o fönster (trä) "Sat system" U port o fönster, allt svartmålat. Sv Stuprör
Skytteholmsvägen 22:	N port (brunf met), som nr 24. Trapphus som nr 24. Dock 1 kakelklädd vägg m motiv (flygande drakar)
Skytteholmsvägen 24:	N port (brunf met). U inre port (gl, trä, fern, gl sidopartiet Förstuga marmorgolv (gröngulblåvit f), 2 trappsteg (plan- o sättsteg i marmor), väggar skivor i marmorimitation, tak blå f, trätaklist. Trappa marmor (som innanför förstuga), marmorerad mittpelare trappa. U o N lgh-

dörrar, met-dörrfoder (U, brunm, profilerade). Port indr i indr btg (konststen) väggar o tak.

Adress:	Centralvägen 17, 19, 21 och Skytteholmsvägen 26
Fastighet:	Rubinen 1
Byggår:	1950–1952
Konstruktör:	Ing-firma Jacobson & Widmark
Byggare:	Johan Eriksson, byggmästare
Byggherre:	Johan Eriksson, byggmästare (Byggnads AB Projektör)
Ursprunglig Beskrivning:	Tjockhus 5 vån, 53 ggr 14 ggr 14 resp 6,8 ggr, 10m. By 1118m ² , sm granit. Sy puts delvis. T Grythytteskiffer, Tu 12 cm granit, 47 lägenheter. My 98,87 m ² , 9 butikslokaler, 7 lagerlokaler, 1 verkstadslokal
Nuläge:	N puts (vit och ljusgrå, grön vid balkonger), Tak plåt, sv f U fönster. Vitm bleck. N balkonger (i)(ljus rödbrungrå f, vita handl). U stuprör
Bv mot Centralvägen:	Pol rödakt granitskivor öster om Skytteholmsvägslängans gavel, pol grå granit på samma gavel. Utskj tak (cu-gar). "Fonus" liksom bank o förs N port o fönster (of stål). "Edelweiss" entreetbyggnad m 2 trädörrar. "Ögat" N port (brunf met), skyltf of met.
Centralvägen 17:	Port pol stål, gl. Trapph bv golvmarmor (gråbrunvit f något ljusare än väggar), 3 trappsteg marmor (plan-o sättsteg), tak blåm (N). Rund spegel. Trapph spiraltrappa plan- o sättsteg bel m marmor (som golv bv) räcke trähandl (fern), svart smide,

vägg trappa lj gröngulvit f, tak trappa vit f.

1 tr U lgh-dörrar

Centralvägen 19: Port som nr 17

Centralvägen 21: Port som nr 17

Bv östgavel: Pol rödakt granitskivor

Bv mot Skytteholmsvägen: Pol grå granitskivor. Nära hörn till Centralv. 1 skyltf
brunf met o met-plåt (N). "Mode-Hall" port och
skylfönster of stål (U).

